

תוכנית הקורס ורשימת קריאה לקורס

סמסטר 1 שנה 2023

בית ספר: בית ספר לאודר לממשל דיפלומטיה אסטרטגיה M.A.

תכנון ובניית קמפיינים פוליטיים

מרצים/ות:

מר רפאל ברזילאי refael.barzilay@post.runi.ac.il

ד"ר מעוז רוזנטל mrosenthal@runi.ac.il

עוזרי/ות הוראה:

מר יובל יעקוב ברטוב yuval.bartov@post.runi.ac.il

מספר הקורס:	24104	סוג הקורס:	שיעור	שעות שבועיות:	2	נקודות זכות:	2
דרישות הקורס:	עבודה מסכמת	קוד קבוצה:	23124104	שפת לימוד:	עברית		

נושאי הקורס

קורס זה עוסק בקמפיינים פוליטיים כפונקציה של רצון מועמדים ומפלגות למקסם את קולות הבוחרים שיתמכו בהם.

בתוך כך ננסה להבין באופן תיאורטי, מעשי ואמפירי את הקמפיין כמקום אליו מתנקזת האסטרטגיה הפוליטית כולה וממנו שואבים שחקנים פוליטיים את כוחם.

נבין את הקמפיין כתוצר של סיטואציה פוליטית נתונה המבנה את פניה של הזירה הפוליטית לאחריו. מתוך כך נעסוק בעיצוב הקמפיין הפוליטי וביצועו.

במסגרת זו נעמוד על היסודות המרכזיים המתנים את התנהגות הבוחר. נעסוק גם בשיקוף הביקוש הפוליטי (אידיאולוגיה פוליטית ומדיניות ציבורית) בקמפיין הפוליטי, בעליית הפרסונליזציה של הפוליטיקה בישראל ובמקומם של החברה, המפלגה וכלי התקשורת בעצוב הקמפיין והצלחתו.

מטרות הקורס

מטרת הקורס "תכנון ובניית קמפיינים פוליטיים" היא הכרה מעמיקה וביקורתית של יסודות בניית קמפיינים פוליטיים בדמוקרטיה פרלמנטרית עם דגש על המקרה הישראלי.

מדובר בהקשר זה בראש ובראשונה (ולא רק) על קמפיינים של בחירות.

בסוף הקורס הסטודנטים יבינו את ההקשר בתוכו פועלים קמפיינים ואת השלכות החלטות לגבי הקמפיין בשלבי פעילותו השונים.

במהלך הקורס נשלב בין ידע תיאורטי לידע מעשי והתנסותי כדי להביא את ה'שדה' לכיתה ולהפוך אותו למעבדה שלנו.

מצד אחד נדבוק בריחוק אנליטי המאפשר תובנה ביקורתית. מצד שני, נשתמש בדוגמאות אקטואליות בכדי לבחון את הטענות התיאורטיות ואת המתודולוגיות הקיימות בשדה ניתוח קמפיינים.

מבנה ציון הקורס

1. השתתפות פעילה (10%) אנחנו נבצע בדיקה אקראית של נוכחות לאורך השיעור בעזרת מערכת האיזיצ'ק.

2. פרט בזוגות (15%) כל זוג יציג את הנושא עליו הוא מתכוון לכתוב את עבודת הסיום בקורס. ברפרט תציגו את המפלגות בקמפיין שברצונכם/ן לנתח. תציגו את עיקרי מצע המפלגות באותו קמפיין, מהלכים מרכזיים ואירועים מרכזיים בקמפיין, כמו גם את תוצאות הקמפיין מבחינת המפלגות. מבחינה אנליטית יהיה עליכם להציע תובנות ראשונות לגבי התנהלות המפלגות בקמפיין והאסטרטגיות בהן הן עושות שימוש.

הרפרטים (כמו גם העבודות) יתייחסו אל מפלגות שונות וקמפיינים שונים לפי בחירתכם/ן. נקדיש לרפרטים את שני המפגשים האחרונים.

3. עבודה (75%) תאריך הגשה 27/3/23 עד 20:00 במערכת המודל.

בעבודה עליכם לקחת מערכת בחירות פוליטית, לבחור בה שתי מפלגות אחת מפלגת מרכז גדולה והשניה מפלגת נישא ולנתח לגביהן את הדברים הבאים:

1. הציגו את עיקר מצעי המפלגות שבחרתם/ן בהתייחס אל יחסי דת ומדינה, הסכסוך הישראלי-פלסטיני, מדיניות חברתית, מדיניות כלכלית ותפקיד המנהל הציבורי.

2. אפינו חברתית ופוליטית את ציבור הבוחרים שאמור ליהנות ממטרות המדיניות שהמפלגות מכוונות אליו (קהל היעד).

3. השתמשו במונחים שלמדנו בקורס בכדי לתאר ולהסביר את אסטרטגיית הקמפיין אותה לוקחת כל מפלגה (עיצוב המסר ותיבת המסר, עבודה מול התקשורת וניהול יום הבחירות).

4. נסו לשער: מהן ההשלכות של בחירה בכל אחת מהאסטרטגיות הללו על ידי המפלגות בהתייחס לקואליציות שהן יכולות להקים והמדיניות הציבורית שיישמו?

5. הציגו והסבירו את תוצאות הבחירות בהתייחס לאסטרטגיות אותן המפלגות בחרו. התייחסו בתוצאות

הן להרכב הקואליציה המוקמת והן לכמות הקולות אותם קיבלה המפלגה.

6. דונו בתוצאות מהלכי המפלגות באופן ביקורתי (על בסיס מושגי הקורס): מה יכולות היו המפלגות לעשות בכדי לשפר את תוצאות הבחירות?

הוראות כלליות לעבודה:

- אורך כל עבודה לא יעלה על עשרה עמודים ולא יהיה פחות משישה עמודים.
- נא לכתוב את הטקסט בגופן סטנדרטי (david/arial/times new roman), שורה וחצי רווח בין השורות, עם מרווח שולי העמודים לפי ברירת מחדל של ה word לסוגיו השונים.
- מקורות אקדמיים לביצוע הניתוח יכולים להיות ראשוניים (כתבות מהעיתונות כולל המקוונת, ביוגרפיות, מסמכים רשמיים, מאגרי נתונים קיימים, ראיונות) או משניים (ספרים ומאמרים אקדמיים). מקורות משניים שאינם עוברים עריכה רשמית (דהיינו וויקיפדיה ושות') אינם שייכים לאף אחת מהקטגוריות הללו.
- **בכל עבודה יכללו לפחות ארבעה מקורות אקדמיים מתוך הסילבוס של קורס זה.**
- יש לשמור על כללי הציטוט הנהוגים בתחום. ראו לדוגמה:
- <https://mk0apsaconnectbv6p6.kinstacdn.com/wp-content/uploads/sites/43/2020/07/Style-Manual-for-Political-Science-July-2020-Revision.pdf>
- נא להימנע מעבירות משמעת שטותיות.

שעות קבלת מרצה

בתיאום מראש

פרטי עוזר הוראה

מר יובל ברטוב

רשימת קריאה

שיעור מס' 1: קמפיינים פוליטיים- רקע כללי וסוגיות מרכזיות

מ. רוזנטל: "כוחו וחשיבותו של הקמפיין הפוליטי". גלובס <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001320489>

מ. רוזנטל וי. ברטוב [בכתובים]. "השיחה הפוליטית בבחירות 2019-2020: אידיאולוגיה, מדיניות ציבורית ופרסונליזציה".

שיעור מס' 2: התנהגות הבוחר

Hobolt, S. B., & Karp, J. A. (2010). Voters and Coalition Governments. *Electoral Studies*, 29(3), 299–307.

Bergstad, M. & O. Kedar (2009). Coalition Targeted Duvergerian Voting: How Expectations Affect Voter Choice under Proportional Representation.

American Journal of Political Science 53(2): 307–323

Getmansky, A., & Zeitzoff, T. (2014). Terrorism and Voting: The Effect of Rocket Threat on Voting in Israeli elections. *American Political Science Review*, 108(03), 588–604.

לוי, ג., מ. רוזנטל וי. ספורטא (בכתובים). על השד העדתי ורוח הרפאים המעמדית: מבט עדכני על הצבעה אתנית ומעמדית בבחירות בישראל. בתוך: הבחירות בישראל 2019–2021. עורכים: מ. שמיר וג. רהט. ירושלים: הוצאת המכון הישראלי לדמוקרטיה. (קריאת רשות) <https://www.idi.org.il/books/> 46134

שיעור מס' 3: מחקר פוליטי בקמפיין: איתור קהל היעד

שיעור מס' 4: אסטרטגיה, אידיאולוגיה פוליטית ומדיניות ציבורית

Budge, I. & M. McDonald (2006). Choices Parties Define Policy Alternatives in Representative Elections, 17 Countries 1945–1998. *Party Politics* 12 (4): 451–466.

Rosenthal, M. and Schneider D. (2019). Party Politics in a Multidimensional Policy Space: Chaos and Stability in Israel. Association for Israel Studies Annual Meeting.

Walgrave, S., Varone, F., & Dumont, P. (2006). Policy with or without parties? A comparative analysis of policy priorities and policy change in Belgium, 1991 to 2000. *Journal of European Public Policy*, 13(7), 1021–1038.

שיעור מס' 5: ימין ושמאל בקמפיין הפוליטי

שיעור מס' 6: בין מפלגות למועמדים: הפרסונליזציה של הפוליטיקה

McAllister, I. (2007). The personalization of politics. In *The Oxford handbook of political behavior*. Oxford University Press.

Balmas, M., Rahat, G., Sheaffer, T., & Shenhav, S. R. (2014). Two routes to personalized politics: Centralized and decentralized personalization. *Party Politics*, 20(1), 37–51.

Schofield, N. J. and I. Sened (2005). "Modeling the Interaction of Parties, Activists and Voters: Why is the Political Center so Empty?"

European Journal of Political Research 44(3), 355–90.

שיעור מס' 7: עיצוב המסר בקמפיין: ניתוח הסביבה הפוליטית

Meguid, B. M. (2005). Competition between unequals: The role of mainstream party strategy in niche party success. *American Political Science Review*, 99(03), 347–359.

Doron, G. (2005). Right as Opposed to Wrong as Opposed to Left: The Spatial Location of "Right Parties" on the Israeli Political Map. *Israel Studies*, 10(3), 29–53.

Laver, M. (2005). Policy and the dynamics of political competition. *American Political*

Science Review, 99(02), 263–281.

שיעור מס' 8: בניית תיבת המסר

שיעור מס' 9: תקשורת ההמונים והקמפיין הפוליטי

Baumgartner, F. R., & Chaqués Bonafont, L. (2015). All news is bad news: Newspaper coverage of political parties in Spain. *Political communication*, 32(2), 268-291.

Vliegthart, R., & Walgrave, S. (2011). When the media matter for politics: Partisan moderators of the mass media's agenda-setting influence on parliament in Belgium. *Party politics*, 17(3), 321-342.

גרינוולד גילעד ומעוז רוזנטל, 2021. יציבות, מגוון ואידאולוגיה בתשומת הלב התקשורתית לנושאי מדיניות ציבורית בתקופת הבחירות 2019-2020. מסגרות מדיה 20: 8-33.

שיעור מס' 10: תקשורת פוליטית: מהספין המסורתי לפוליטיקה ויראלית

שיעור מס' 11: Get out to vote! ניהול יום הבחירות הלכה למעשה

קריאת רשות

Blais, A. (2006). What affects voter turnout?. *Annu. Rev. Polit. Sci.*, 9, 111-125.

Rosenthal, M., Zubida, H., & Nachmias, D. (2018). Voting locally abstaining nationally: descriptive representation, substantive representation and minority voters' turnout. *Ethnic and Racial Studies*, 41(9), 1632-1650.

Gerber, A. S., & Green, D. P. (2017). Field experiments on voter mobilization: An overview of a burgeoning literature. In *Handbook of Economic Field Experiments* (Vol. 1, pp. 395-438). North-Holland.

12-13 פרטים ודין מסכם